

Sygn. akt III AUz 129/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka
	SSO del. Beata Górską

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

o zwrot świadczenia

na skutek zażalenia ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydziału Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2014 r., sygn. akt IVU 760/14

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie

Sygn. akt III AUz 129/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczony W. W. złożył w Sądzie Okręgowym w K., w toku sprawy o sygn. IV U 1223/09, wniosek o zwrot potrąconej mu z emerytury kwoty 3540,52 zł, podnosząc, że wskutek zajęcia komorniczego w sprawie (...), do wyegzekwowania była kwota 12.404,98 zł, ale organ rentowy mimo to potrącił mu kwotę wyższą, w sumie 15.945,50 zł. W związku z tym ubezpieczony domagał się zwrotu tej różnicy (k.45 akt IV U 1223/09).

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 23.03.2011r. przekazano organowi rentowemu wniosek ubezpieczonego o zwrot kwoty 3542,02 zł z tytułu potrąconych mu z emerytury kwot w związku z zajęciem komorniczym (sygn. IV U 1223/09 i sygn. III AUa 337/11).

Decyzją z dnia 25.01.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w K., po rozpoznaniu przekazanego wniosku ubezpieczonego, odmówił W. W. wypłaty kwoty potrąconej z emerytury na podstawie zajęcia komorniczego, wskazując w uzasadnieniu, że organ rentowy nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku wynikającego z komorniczego tytułu egzekucyjnego, a jego powinnością jest jedynie potrącanie kwot i przekazywanie ich następnie na konto komornika sądowego, zgodnie z zajęciem z dnia 4.03.2008r. i następnym, w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt (...) (decyzja na k. 618 a.e.).

Powyższa decyzja została zaskarżona przez ubezpieczonego. Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 13.06.2013r. oddalił odwołanie W. W. w tym zakresie (pkt 2 wyroku, k. 127 akt IV U 436/12). Ubezpieczony zaskarżył przedmiotowe orzeczenie, lecz postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27.02.2014r. odrzucono jego apelację, jako wniesioną po terminie (k. 104 akt IV U 436/12).

Ubezpieczony pismem z dnia 12.06.2014r., wniesionym do Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydziału Pacy i Ubezpieczeń Społecznych, zażądał zasądzenia na swoją rzecz od organu rentowego kwoty 3542,02 zł, podnosząc, że ściągnięto z jego emerytury w ramach zajęcia komorniczego kwotę 15945,50 zł, tj. o 3572,02 zł więcej niż właściwa do wyegzekwowania kwota 12.373,48 zł, przy czym w okresie od kwietnia do czerwca 2008r. dokonano potrącenia kwoty 2580,69 zł bez wezwania komornika, a organ rentowy w decyzji z dnia 25.01.2012r. nie odniósł się do kwoty 3542,02 zł, lecz do kwestii zajęcia kwoty 12.379,48 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ podniósł, że zaskarżona decyzja z dnia 25.01.2012r. w zakresie żądania zwrotu kwoty 3542,02 zł, była przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia zawartego w wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 13.06.2013r., w sprawie IV U 436/12.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23.07.2014r. Sąd Okręgowy w Koszalinie na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odrzucił odwołanie ubezpieczonego (pkt 1) i zasądził od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I Instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 23.03.2011r., wydanym w sprawie sygnatura akt IV U 1223/09, Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w pkt IV przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych wnioski W. W. o zwrot kwoty 3.542,02 zł z tytułu nienależnie potrąconych wskutek zajęcia komorniczego kwot. Decyzją

z dnia 25.01.2012r. organ rentowy wykonując ww. wyrok, odmówił wypłaty kwoty potrąconej z emerytury ubezpieczonego wskutek zajęcia komorniczego, wskazując w uzasadnieniu decyzji, że zgodnie z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest zobowiązany do realizacji zajęcia komorniczego i nie jest upoważniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem egzekucyjnym oraz że potrącone z emerytury kwoty zostały przekazane na konto Komornika Sądowego we W. zgodnie z dokonanym przez niego zajęciem z 4.03.2008r. i następnym znak (...).

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji domagając się między innymi wypłacenia kwoty 3.581,97 zł potrąconej ponad zajęcie komornicze.

Wyrokiem z dnia 13.06.2013r. wydanym w sprawie sygn. akt IVU 436/12 Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 25.01.2012r. i zobowiązał organ rentowy do wydania decyzji w zakresie dotyczącym wniosku o zwrot podatku dochodowego w terminie 2 miesiące (pkt 1 wyroku), zaś w pozostałym zakresie odwołanie od tej decyzji oddalił (pkt 2 wyroku).

W piśmie z dnia 12.06.2014r. zatytułowanym „pozew” ubezpieczony W. W. nie zgadzając się z decyzją z dnia 25.01.2012r. stwierdził, że nie odnosi się ona do kwoty 3542,02 zł wynikającej z wyroku z 23.11.2011r. i wniósł o zwrot kwoty 3542,02 zł wraz z odsetkami.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. podlegało odrzuceniu. Zgodnie bowiem z art.199 § 1 pkt 2 k.p.c. sąd odrzuci pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Zgodnie zaś z art. 366 k.p.c. prawomocny wyrok sądu ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. O wystąpieniu stanu powagi rzeczy osądzonej rozstrzyga nie tylko sama tożsamość stron, ale równocześnie tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Dopiero kumulacja obu tych przesłanek przesądza o wystąpieniu powagi rzeczy osądzonej. Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej określa przedmiot rozstrzygnięcia i podstawa tego rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy podniósł, że w niniejszej sprawie oraz w sprawie IV U 436/12 zachodzi nie tylko tożsamość stron, ale również tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. W obu sprawach ubezpieczony nie zgadzał się z decyzją z dnia 25.01.2012r. i domagał się zwrotu wraz z odsetkami kwoty potrąconej z jego emerytury przez organ rentowy, którą w jego ocenie organ rentowy potrącił nienależnie, na podstawie anulowanego zajęcia komorniczego. Żądanie ubezpieczonego zostało prawomocnym wyrokiem z dnia 13.06.2013r. oddalone i w tej sytuacji uznać należy, że sprawa o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona, co obligowało Sąd do odrzucenia odwołania, o czym orzekł w pkt 1 postanowienia.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zaskarżył ubezpieczony zarzucając mu następujące naruszenia:

1. orzeczenie oparto jedynie na nieistniejących dowodach, nieprawomocnym wyroku wydanym w sprawie o sygn. IV U 436/12 oraz na twierdzeniach organu rentowego, zawartych w odpowiedzi na odwołanie z dnia 2.07.2014r., i Sąd Okręgowy nie dokonał samodzielnych ustaleń faktycznych,
2. oparcie rozstrzygnięcia na wadliwym ustaleniu, że niniejsze roszczenie było już przedmiotem rozpoznania w sprawie o sygn. IV U 436/12, choć w tamtej sprawie nie doszło do wyjaśnienia istoty sporu,
3. zaniechanie doręczenia ubezpieczonemu pisma ZUS z dnia 2.07.2014r., wobec czego nie mógł on ustosunkować się do zawartych w nim twierdzeń,
4. zaniechanie zobowiązania organu rentowego do przedłożenia dowodów.

Skarżący w uzasadnieniu powtórzył też argumenty w zakresie zasadności jego żądania zawartego w odwołaniu (k.10-11 i k. 16).

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę postanowienia i przyjęcie jego odwołania do rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie ubezpieczonego jest niezasadne.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do wniosku, że zapadłe rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego odpowiada prawu i zostało wydane zgodnie z przepisami obowiązującej procedury cywilnej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd orzekający dokonał trafnych ustaleń faktycznych i przyjął właściwą podstawę prawną rozstrzygnięcia. Słusznie wywiódł, że wniosek ubezpieczonego o zwrot kwoty 3542,02, zł, jako niesłusznie potrąconej z emerytury w związku z egzekucją komorniczą, był już przedmiotem decyzji z dnia 25.01.2012r., a następnie, wskutek odwołania ubezpieczonego, rozstrzygnięcia sądowego. W prawomocnie bowiem rozstrzygniętej

przez Sąd Okręgowy w Koszalinie sprawie o sygn. IV U 436/12 oddalono odwołanie ubezpieczonego w tym zakresie, co wynika z punktu 2 wyroku z dnia 13.06.2013r. Ubezpieczony co prawda zaskarżył przedmiotowe orzeczenie, ale apelację ubezpieczonego prawomocnie odrzucono, w konsekwencji czego doszło do uprawomocnienia się wyroku z dnia 13.06.2013r. Chybiony jest zatem zarzut, że Sąd Okręgowy obecnie oparł swoje ustalenia na nieprawomocnym wyroku. W sprawie o sygnaturze akt IV U 436/12, jaka toczyła się pomiędzy ubezpieczonym, a organem rentowym, przedmiotem sporu było właśnie żądanie zwrotu kwoty 3542,02 zł, w ocenie ubezpieczonego, niesłusznie mu potrąconej w związku z zajęciem komorniczym. O powadze rzeczy osądzonej decyduje zaś - poza identycznością stron podstawy sporu, także niezmienny stan faktyczny (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17.03.1950 r., WaC 339/49, OSN 1951 nr III, poz. 65, postanowienie z dnia 09.06.1971 r., II CZ 59/71, OSNCP 1971 nr 12, poz. 226). W niniejszej sprawie, niewątpliwie mamy do czynienia z tożsamością podmiotową i przedmiotową, ale również z niezmiennym stanem faktycznym.

W niniejszej sprawie nie doszło do zmiany okoliczności faktycznych żądania ubezpieczonego, które nadal sprowadza się do żądania zwrotu kwoty potrąconej mu ze świadczenia emerytalnego. Zgodnie zaś z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo jeżeli została już prawomocnie osądzona. Oznacza to, że po wytoczeniu powództwa nie można wystąpić z drugim pozewem o to samo roszczenie, nawet

w innym trybie postępowania cywilnego. Stan sprawy w toku zachodzi wówczas, gdy występuje identyczność stron i roszczeń procesowych. Identyczność stron istnieje kiedy w obydwu sprawach uczestniczą te same strony, zaś z identycznością roszczeń mamy do czynienia kiedy żądania obydwu pozwów i ich podstawy faktyczne (okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie) są takie same. Sąd bierze to pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy (art. 202 k.p.c.). Uwagi te mają zastosowanie w postępowaniu odrębnym w sprawach z ubezpieczenia społecznego,

z tym zastrzeżeniem, że rolę pozwu spełnia tu odwołanie od decyzji organu rentowego.

Dokonując zatem subsumcji wskazanych okoliczności z regulacją przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że tożsamość żądań ubezpieczonego, a w efekcie tożsamość przedmiotów postępowań – w uprzednio zawisłej sprawie przed Sądem, i w niniejszym postępowaniu przesądza o zaistnieniu stanu litispendencji, co powoduje konieczność odrzucenia odwołania w niniejszej sprawie na zasadzie cytowanej regulacji.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznając zaskarżone rozstrzygnięcie za prawidłowe, a wywiedzione zażalenie za niezasadne, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.